

9. 1) adj. a) *gipfelnd, sich aufthürmend*: उर्मि VS. 9, 6. — b) *mit einem Höcker versehen*: वृषभ ऽV. 10, 8, 2. 102, 7. महेत RAGH. 4, 22. पीनककुब्धान् PANKAT. 9, 7. पीनायत् 30, 20. — 2) m. a) *Berg* SVĀMIN zu AK. ÇKDR. ककुब्धानिव चित्रकूटः RAGH. 13, 47. — b) *Büffel mit dem Höcker* H. 1237. KUMĀRAS. 1, 57. — c) N. einer Arzneipflanze (ऋषभ) RĀĠAN. im ÇKDR. — 3) f. ककुब्धती a) *Hüfte* AK. 2, 6, 2, 25. H. 607. — b) N. eines Metrums KHANDAS in Verz. d. B. H. 100, 15. COLEBR. Misc. Ess. II, 133 (vgl. ककुम् 3.). — Vgl. ककुद्दत्.

ककुब्धिका (ककुब्धिन् + कन्या) f. *Fluss (Bergtochter)* WILS.

ककुब्धिन् (von ककुद्) 1) adj. *mit einem Höcker versehen*: ऋषभ MBH. 13, 4935. — 2) m. a) *Berg* WILS. — b) *Büffel mit dem Höcker*: ककुब्धी च गवां वाः MBH. 4, 43. BHĀG. P. 3, 3, 4. — c) ein Beiname Vishṇu's HARIV. S. 927, Z. 4 v. u. — d) N. pr. eines Fürsten der Ānarta HARIV. 644. BHĀG. P. 9, 3, 29. VP. 355.

ककुद्दुम (ककुद् + दुम?) m. N. pr. eines Schakals PANKAT. I, 290. 63, 17. 19.

ककुद्दत् (von ककुद्) 1) m. *Büffel mit dem Höcker* TRIK. 2, 9, 19. R. 5, 11, 7. — 2) f. ककुद्दती N. pr. der Gemahlin Pradjumna's VP. 404. — Vgl. die von den Grammatikern anerkannte Form ककुब्धत्.

ककुन्दर n. = कुकुन्दर *Lendenhöhle* RAMAN. zu AK. 2, 6, 2, 26. RĀĠAN. im ÇKDR. JĀĠN. 3, 96. — Vgl. ककुब्धती *Hüfte* und दर *Höhle*.

ककुम्भत् s. u. ककुब्धत्.

ककुम्भ (Nebenform zu ककुद्) f. 1) *caecumen, Kuppe, Gipfel*: ऋष्टौ व्य-
ख्यत्ककुम्भैः पृथिव्याः RV. 1, 33, 8. उदस्तथा नाकमुषं बृहत्तं दाधयं प्राचीं
ककुम्भं पृथिव्याः 7, 99, 2. 3, 41, 4. मवाभिनत्ककुम्भः पर्वतानाम् 4, 19, 5. (मरुतः)
रिक्तं ककुम्भो मियः 8, 20, 21. 5, 44, 2. तत्रस्य ककुम्भि (AV. ककुद्दि) TS. 3,
3, 2. VS. 15, 4. Vgl. त्रिककुम्भ. Nach Stellen wie die beiden ersten
schloss man irrig auf die Bedeutung — 2) *Weltgegend* NAIGH. 1, 6.
AK. 1, 1, 2, 2. H. 166. MED. bh. 13. MĀKĪH. 83, 7. KATHĀS. 21, 13. PRAB.
78, 15. BHĀG. P. 2, 7, 25. 8, 15. 3, 1, 40. 13, 24. 4, 3, 7. 7, 4, 19. 8, 2, 3. DEV.
9, 18. ककुब्धाय RĀĠAN-TAR. 3, 139. — 3) N. eines Metrums von 3 Pāda
mit 8, 12, 8 Silben (z. B. RV. 5, 53, 15); so genannt, weil der mittlere
Pāda über die beiden äusseren durch Silbenzahl *hervorragt*. RV. PRĀT.
16, 21. KHANDAS in Verz. d. B. H. 100, 1. VS. 14, 9. 21, 21. 23, 23. AV.
13, 1, 15. ÇAT. BR. 4, 2, 5, 10. ĀÇV. ÇR. 6, 1. सवितुः ककुम्भः 11, 5. KĀTJ. ÇR.
24, 3, 23. Vgl. ककुब्धती b. — 4) *herabhängendes Haar* (प्रवेणी). — 5)
ein Kranz von Kampaka-Blumen. — 6) *Glanz, Schönheit* MED. — 7)
Lehrbuch (शास्त्र) ViçVA im ÇKDR. — 8) *eine best. Rāginī* (s. d.) ÇKDR.
mit folg. Cit. aus SAṅGĪTAD.: पीति वसाना वसनं मुकेशी वने रुदती पिका-
नादहना । विलोकयती ककुम्भो ऽतिभीता मूर्तिः प्रदिष्टा ककुम्भस्तथियम् ॥
Vgl. ककुम् 2, d. — 9) die personifizierte *Weltgegend*, eine Tochter Dak-
sha's und Gemahlin Dharmā's BUĠG. P. 6, 6, 4, 6; vgl. ककुद् 4.

ककुम्भे 1) adj. so v. a. ककुद्. ककुम्भं (TS. ककुद्दं) रूपं वृषभस्य रोचते
बृहत् VS. 8, 49. निपुङ्गिणै ककुम्भाय (auch TS.) 16, 20. — 2) m. a) *eine
best. Art von Unholden* AV. 8, 6, 10. — b) N. eines Baumes, *Terminalia*
Arguna (अरुण) W. u. A., AK. 2, 4, 2, 25. TRIK. 3, 3, 285. H. 1133. an. 3,
454. MED. bh. 13. MBH. 13, 635. R. 1, 26, 15. 4, 1, 12. SUÇR. 1, 141, 13. 2,
53, 1. 64, 6. 94, 6. 284, 1. 391, 9. MEGH. 23. LALIT. 237. — c) *Dämpfer an*
II. Theil.

der Vṛṣṇā AK. 1, 1, 2, 7. TRIK. H. 291. H. an. MED. — d) *eine best. Ton-
art, Rāgine* MED. VIKR. 61, 1; vgl. ककुम्भं 8. Statt dessen *Rāgine* eine *best.
Krankheit* H. an. — e) N. pr. eines Mannes: उब्धककुम्भोः गाणा तिक-
कितवादि zu P. 2, 4, 86. — f) N. pr. eines Gebirges TRIK. BUĠG. P. 5, 19,
16. — 3) f. ककुम्भा a) *Weltgegend* (s. ककुम्भं 2.) RĀĠAN. zu AK. 1, 1, 2, 2.
— b) *eine best. Rāginī* (s. ककुम्भं 8.) HALJ. im ÇKDR.

ककुम्भादनी f. *ein best. Parfum* (नली) ÇABDAK. im ÇKDR. — Zerlegt
sich in ककुम्भा + अदन *Speise der Weltgegenden*.

ककुम्भे (Schwächung von ककुम्भं) 1) adj. *hervorragend, über Andere
erhaben; vortrefflich* NAIGH. 3, 3 (= मरुत्). TS. 3, 3, 1, 2 (VS. ककुम्भं).
ककुम्भे सोम्यो रसः RV. 9, 67, 8. ककुम्भे चिन्वा वावे मन्दत्तु धृष्टविन्दवः 8,
45, 14. — 2) m. *ein Theil des* (Streit-) *Wagens*, viell. *der Sitzplatz*: उदा-
नृकुम्भो दिवमुष्टा चतुर्भुजा ददत् RV. 8, 6, 48. उग्रो वा ककुम्भो ययिः प्रुषवे
यामिषु संतानिः 5, 73, 7. 73, 4. प्र वा निचरुः ककुम्भो वशां घनु पिशङ्गवृषः
सदानि गम्याः 1, 181, 5. उरुक्रमः ककुम्भो यस्य पूर्वीर्नि मधीति युवतयो ज-
नित्रीः 3, 54, 14. वच्यते वा ककुम्भो नृणां यामाधि विष्टिप । यद्वा रथो
विभिष्यतात् 1, 46, 3. 184, 3. वदति यत्ककुम्भो रथे वाम 4, 44, 2. Viell.
adj.: किंणयवर्णान्ककुम्भो यतलुचो ब्रह्मयत्तुः शंस्यं राधं मेहे 2, 34, 11.

ककुम्भेस्तिना v. l. für ककुम्भे NAIGH. 3, 3.

ककुम्भे, ककुम्भेति v. l. für काक् DuĀTUP. 5, 6.

ककुम्भे m. *ein best. Thier*, wohl *ein Vogel* VS. 24, 32. TS. 5, 5, 13, 1. —
Vgl. ककुम्भे.

ककुम्भे m. N. pr. eines Bhikshu LALIT. Calc. 1, 20 (v. l. ककुम्भे).

ककुम्भे N. einer *Pflanze* (m.) und eines aus derselben bereiteten *Par-
fums* (n.): वनानि च सुरम्याणि ककुम्भालानां त्वस्य च R. 3, 39, 22. पूग-
ककुम्भालाचारुरलवङ्गमुमनःफलैः SUÇR. 1, 243, 19. 2, 137, 10. AK. 2, 6, 2, 34.
H. 638. = मारीच TRIK. 3, 3, 77. — ककुम्भेक n. dass. AK. 2, 6, 2, 31.
H. 646. SUÇR. 1, 213, 6. — Vgl. ककुम्भे.

ककुम्भे, ककुम्भेति v. l. für काक् DuĀTUP. 5, 6.

ककुम्भे 1) adj. *hart* AK. 3, 2, 25. TRIK. 3, 1, 19. H. 1383. Vgl. ककुम्भे.
— 2) f. ई *Kreide* TRIK. 2, 3, 17. Vgl. खटिका, खटी.

ककुम्भेयत्रका (von ककुम्भे + यत्र) m. N. einer *Pflanze*, *Corchorus olito-
rius* Lin. (पट्ट), ÇABDAM. im ÇKDR.

ककुम्भे 1) m. *Schlupfwinkel, Versteck*: पे ककुम्भेयत्रकायः VS. 11, 79. ककुम्भे
वृक्षे निरतत् ककुम्भे ऽV. 10, 28, 4. — 2) m. *Gebüsch, Strauchwerk*;
dürres Gestrüpp (*Versteck* der Thiere) VS. 16, 19. TS. 3, 3, 3, 4. KHAND.
Up. 2, 9, 8. ब्रह्मकतवनप्रस्था (शरद्) MBH. 3, 12548. गन्धधयमृगेन्द्राः —
निर्गत्य ककुम्भे R. 1, 27. ककुम्भेयत्रका वायुर्निमित्तं इव गर्भति R. 5, 3, 24.
यद्योद्धरति निर्दिता ककुम्भे धान्यं च रत्नति । तथा रत्नेषु राष्ट्रं ककुम्भेयत्रका परि-
पन्थिनः ॥ M. 7, 110. अग्निना वा ककुम्भेयत्रकायः ĀÇV. GRH. 2, 4. KAUC. 46.
अयमग्निर्ककुम्भेयत्रकायः अयाति भीषणः MBH. 1, 8366. 3, 980. 2047. 13, 425.
2705. 4071. 7378. DRAUP. 5, 15. R. 2, 24, 8. 5, 85, 24. SUÇR. 1, 63, 15. RAGH.
7, 52. BUĠG. P. 6, 8, 21. ककुम्भेयत्रका ककुम्भेयत्रकायः R. 2, 97, 28. ककुम्भेयत्रका
14757. कुम्भेयत्रका च स ककुम्भेयत्रकायः विसस्तन्यं करोति यः 13, 4320. जाङ्गवीकते
13, 1082. अग्निं महाककुम्भेयत्रकायः 3, 10269. ककुम्भेयत्रकायः शिशिरः (d. i. *das*
Feuer) महाककुम्भेयत्रकायः । न ददति चात्मानं यो रत्नति स जीवति ॥
1, 5756. Nach den Lexicographen: *Wald* H. 1110. *Rudra* im ÇKDR.;
verdorrtter Wald TRIK. 3, 3, 435. H. an. 2, 589; *Strauch* (गुल्म) VAIG. beim